

mfvm@mfvm.dk
med kopi til nifol@mfvm.dk
Journalnummer 2019-6081

Hørings svar fra KL over udkast til bekendtgørelse om affald og bekendtgørelse om Affaldsdatasystemet samt Vejledninger om sortering og indsamling af husholdningsaffald

KL har modtaget høring af udkast til: Affaldsbekendtgørelsen, Affaldsdatabekendtgørelsen samt Vejledninger om sortering og indsamling af husholdningsaffald. KL takker for det fremsendte og fremsender hermed bemærkninger til høringerne, med forbehold for den politiske behandling af sagen.

Generelle bemærkninger

Høringsudkastene skal primært implementere dele af den politiske aftale, der blev indgået den 16. juni 2020 – ”Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi”.

KL har lavet et samlet høringssvar for de to bekendtgørelser og vejledninger, da behov for konsistens mellem affaldsbekendtgørelsen og vejledninger er et væsentligt input til høringssvaret. Der bør skelnes mere klart og entydigt mellem, hvad der er bekendtgørelsesstof, og hvad der er vejledning, så kommunerne har entydig hjemmel i affaldsbekendtgørelsen til opgavevaretagelsen, og der bør sikres en mere klar og entydig brug af begreber og terminologi mellem bekendtgørelse og vejledning.

Generelt bakker KL op om de ambitiøse EU-mål om genanvendelse og bæredygtig materialegenanvendelse og målene i klimaplanen for affald, som udkastene skal være med til at implementere, og som er en del af den politiske ambition om 70% reduktion af CO₂-udledninger i 2030.

KL støtter op om husstands nær indsamling af de 10 fraktioner med fokus på kvalitet i genanvendelsen af det indsamlede affald, men ser også en række udfordrende problemstillinger, som de statslige myndigheder bør tage højde for i udmøntningen af reguleringen.

KL bakker også op om brugen af de fælles piktogrammer og de fælles sorteringskriterier og ønsker koordineret samarbejde mellem stat, kommuner og erhvervsliv gennem en fælles digital platform. Herved styrkes mulighederne for løbende udvikling og innovation af affaldshåndteringen, og der skabes rum for et samarbejde mellem offentlige og private parter, der er helt nødvendigt for at styrke affaldshåndteringen, genanvendelsen og udviklingen af affaldsområdet. En digital platform bør tænkes sammen med det kommende udvidede producentansvar på emballager, hvor samarbejdet mellem parterne bliver helt centralt i forhold til at opnå de ønskede resultater for miljø og klima. Dette kan ske i regi af et samarbejdsforum, hvor aktørerne mødes.

Behov for lokalt råderum i strømliningen af affaldsordninger

En strømlining alene løser ikke de udfordringer, der er på affaldsområdet.

Dato: 7. september 2020

Sags ID: SAG-2020-04427
Dok. ID: 2967081

E-mail: KARS@kl.dk
Direkte: 3370 3990

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 14

Høringsudkast til affaldsbekendtgørelse og vejledninger har fokus på at ensarte affaldsordninger med meget detaljerede krav til, hvordan affaldsindsamling og sortering på tværs af landet skal foregå.

Med de nuværende udkast er der på den ene side i stort omfang lagt op til "one size fits all", der indskrænker kommunalbestyrelsens muligheder for at tilrettelægge serviceniveauet tæt på borgerne med meget detaljerede krav til ordningernes tilrettelæggelse.

På den anden side er det uklart, hvorvidt udkastet til affaldsbekendtgørelse rummer mulighed for, at kommunerne i stedet for at have særskilt indsamling af de 10 fraktioner etablerer en kombineret indsamling og benytter en teknologisk løsning med eftersortering, eller om kommunerne som supplement til særskilt indsamling af de 10 fraktioner kan foretage eftersortering af restaffaldet. KL opfordrer til, at ovenstående klargøres i bekendtgørelsen, og at der lægges op til mulighed for eftersortering.

Forskellige lokale løsninger tilpasset lokale behov er netop med til at udvikle og innovere området, og det er væsentligt, at området fortsat kan udvikles. KL ser høringsudkastene som en indskrænkning af kommunernes muligheder for at bidrage til miljømæssige og økonomisk effektive løsninger. KL anbefaler derfor, at der i bekendtgørelsen sikres et større lokalt råderum og større fleksibilitet, så der kan tages hensyn til lokale forhold og innovation. Dette kan sikres ved, at der i bekendtgørelsen alene stilles krav om hustandsnær indsamling af de 10 fraktioner i form af indsamlingsordninger. Derfor bør bilag 6 om sorteringskriterier og piktogrammer være vejledningsmateriale, der løbende kan revideres og udvikles.

Usikkerhed om bemyndigelser

KL er bekendt med, at Dansk Affaldsforening har fået udarbejdet juridisk notat af et advokatfirma med dyb indsigt i affaldsområdet. Heraf fremgår, at en række af de forslag, der beskrives i udkastet til affaldsbekendtgørelse, ikke harmonerer med de eksisterende principper og bemyndigelser på affaldsområdet, der følger af miljøbeskyttelsesloven. Dermed synes der ikke at være bemyndigelser og/eller hjemler i miljøbeskyttelsesloven til udkastets meget vidtrækkende krav til, hvordan de kommunale affaldsordninger indrettes.

KL hæfter sig særligt ved, at de eksisterende hjemler og bemyndigelser i miljøbeskyttelsesloven og forarbejderne hertil netop betoner og understreger, at denne ikke har til hensigt at gribe ind i kommunernes ret til selv at tilrettelægge affaldshåndteringen. KL finder, at høringsudkastet i betydeligt omfang indskrænker den lokale handlefrihed til selv at tilrettelægge affaldsordningernes indretning og ser frem til myndighedernes skriftlige tilbagemelding herpå.

Tidsplanen bør udskydes, da reguleringen ikke afstemt

I Affaldsbekendtgørelsens § 80 gives der for 9 affaldsfraktioner en frist til 1. juli 2021 for etablering af en henteordning. Fristen 1. juli 2021 kan ikke nås af alle kommuner. Proces og tidsplan er langt fra optimal, og statens samlede regulering af kommunernes opgavevaretagelse på affaldsområdet fremstår ukoordineret, hvilket vanskeliggør kommunernes opgavevaretagelse.

Dato: 7. september 2020

Sags ID: SAG-2020-04427
Dok. ID: 2967081

E-mail: KARS@kl.dk
Direkte: 3370 3990

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 14

Dato: 7. september 2020

Sags ID: SAG-2020-04427
Dok. ID: 2967081E-mail: KARS@kl.dk
Direkte: 3370 3990Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København Swww.kl.dk
Side 3 af 14

Den manglende koordinering skaber usikkerhed om implementeringen og gør det vanskeligt for kommunerne. Når nye affaldsordninger skal etableres i kommuner, er der en lang række opgaver og processer, der skal gennemføres. Der er en planlægnings- og projekteringsfase, en udbuds- og kontraheringsfase, aftaler med behandlingsanlæg om afsætning, en myndighedsfase (herunder regulativudarbejdelse med en høringsfase), bestilling og indkøb af indsamlingsmateriale og renovationsbiler, udregning og ændring af affaldsgebyrer, en beslutningsfase, hvor det politiske system skal inddrages, samt en kommunikationsfase med borgerinddragelse, herunder kommunikationsmaterialer, der skal udarbejdes og trykkes. Derfor er det ikke realistisk, at dette kan nås i alle kommuner inden sommeren 2021.

De nuværende frister 1. juli 2021 og 1. januar 2022 (tekstiler) bør forlænges til fx 1. april 2023, så kommunerne gives mere tid til at etablere de nødvendige ordninger, og så der er mulighed for at kunne komme ud af eksisterende aftaler.

I "Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi" står der på side 5 i forlængelse af tidsfristerne, at "Eksisterende aftaler kan udløbe (...)". Denne håndsrækning til kommuner, der kommer i klemme som følge af de stramme tidsfrister i bekendtgørelsen, bør skrives ind i affaldsbekendtgørelsens kapitel 15 om overgangsbestemmelser.

Hvis undtagelsen "Eksisterende aftaler kan udløbe" skal være en reel håndsrækning, er den nødt til at omfatte både nye og eksisterende ordninger, da de 10 fraktioner fremover vil blive indsamlet i helt nye kombinationer, hvilket typisk ikke vil være muligt inden for de eksisterende kontrakter.

Regimet, der regulerer affaldsområdet, bygger i stort omfang på EU-direktiver, der omsættes til nationale affaldsplaner og bekendtgørelser, der igen danner rammerne for de kommunale affaldsplaner, regulativer og affaldsordninger.

Kommunerne mangler de nationale affaldsplaner (der er mere end 2 år forsinkede) og et samlet overblik over bekendtgørelser på affaldsområdet, som grundlag for de kommunale affaldsplaner og implementering af regulativer med tilhørende affaldsordninger og relaterede indsatser.

KL ser et behov for, at de nationale affaldsplaner og bekendtgørelser er langt mere koordinerede, og at tidsfrister for kommunernes implementering afstemmes herefter. Det er bagvendt at skulle implementere nye ordninger uden at kende rammer og regulering. En forhastet implementering i kommunerne kan have som konsekvens, at den skal laves om, hvilket kun vil øge omkostninger på et område, hvor der er fokus på omkostningseffektivitet. Det er ikke klogt.

Et konkret eksempel er, at der skal være overensstemmelse mellem Energi-, Klima og Forsyningsministeriets "Bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og – aktører m.v." og Miljø- og Fødevareministeriets "Bekendtgørelse om affald".

Set i lyset af Affaldsbekendtgørelsens meget stramme tidsfrister for etablering af nye ordninger kan det undre, at vi endnu ikke har fået en revideret version af "Bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v." ("Affaldsaktørbekendtgørelsen"), som Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet står for.

Affaldsaktørbekendtgørelsen indeholder uundværlige retningslinjer, når vi som kommune skal strikke de nye ordninger sammen, fx:

- Når kommunen skal udarbejde kommunale regulativer, er kommunen forpligtet til at bruge Affaldsaktørbekendtgørelsens paradigmer. Her mangler altså en meget vigtig brik for kommunerne.
- I den politiske aftale gives virksomheder frit valg til at vælge de kommunale indsamlingsordninger til genanvendeligt affald. Kommunerne har til gode at se, hvordan denne ret vil blive udmøntet i Affaldsaktørbekendtgørelsen.
- Rammerne for de kommunale gebyrer fastlægges ligeledes i Affaldsaktørbekendtgørelsen. Yderligere er der behov for, at den kommunale kontoplan bringes i overensstemmelse med de nye ordninger. KL indgår gerne i drøftelser herom.

For kommunerne er det afgørende, at tidsfrister er koordinerede, og at der benyttes samme terminologi i begge lovskrifter, og KL forventer, at de to ministerier sikrer overensstemmelse og samhörighed, så reglerne i de to bekendtgørelser harmonerer og ikke er i modstrid med hinanden, samt at definitionerne i begge bekendtgørelser er afstemt med hinanden og med øvrig relevant lovgivning (jf. nedenfor om batterier og småt elektronik). Der er således behov for en samtidig revision af bekendtgørelser på området.

Et andet eksempel er, at indsamlingen af (småt) elektronik og batterier er reguleret i hver deres respektive bekendtgørelser, og ikke i affaldsbekendtgørelsen. Det rejser en række problemstillinger, at reguleringen af indsamlingen nu også sker i affaldsbekendtgørelsen.

Det er langt fra hensigtsmæssigt, at indsamlingen af (småt) elektronik reguleres i to forskellige bekendtgørelser, og særligt udfordrende, når kravene til ordningerne i de to bekendtgørelser er forskellige, hvilket giver usikkerhed om, hvilke hjemler kommunen skal følge. Tilsvarende gælder også batterier, hvor der i udkastet er mere vidtgående krav, end de krav, der i dag stilles til indsamlingen af batterier i "batteribekendtgørelsen". Dermed fordyres indsamlingen af batterier i kommunerne.

Når kravene skærpes, betyder det højere omkostninger til indsamlingen for kommunerne. Derfor må den sats, som producenterne og importører betaler, nødvendigvis sættes op, så kommunerne får deres omkostninger til indsamling af batterier dækket, som lovgivningen kræver.

Det betyder, at satsen på 5,05 kr/kilo, der er fastsat i miljøbeskyttelseslovens § 9 u, stk. 2, skal opjusteres, inden de nye indsamlingskrav til batterier kan implementeres. KL har ikke modtaget økonomisk høring med henblik på at kommentere på statens beregning af meromkostningerne, inden den nye sats fastsættes.

Dato: 7. september 2020

Sags ID: SAG-2020-04427
Dok. ID: 2967081

E-mail: KARS@kl.dk
Direkte: 3370 3990

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 14

Som KL påpegede i sit hørings svar til miljøbeskyttelsesloven, sidst den var i høring, bør producentansvaret for elektronik og batterier afstemmes med det udvidede producentansvar, så producenterne og ikke borgerne skal betale for, at der indsamles mere elektronikaffald, og der er samme vilkår for finansiering af producentansvar.

Et andet væsentligt forhold er, hvordan det udvidede producentansvar kommer til at blive udmøntet i dansk lov – det er stadig usikkert, om der kommer en anden rollefordeling i forhold til ansvaret for indsamlingen af emballager.

Hvilken betydning får det for kommunernes implementering af de nye ordninger? KL finder det relevant og ansvarligt at udrulle nye ordninger, når kommunerne ved, hvordan fremtidens rammevilkår ser ud, og der er klarhed om eventuelle overgangsordninger, som kommunerne kan forholde sig til. Også af denne grund vil det give mening at udskyde bekendtgørelsens frister.

Bekendtgørelse om affald

Definitioner

Begreber og definitioner i bekendtgørelse og vejledninger bør gennemgås med henblik på ensartethed og bringes i fuld overensstemmelse med affaldsrammedirektivet.

Der er nævnt krav om **henteordning** i udkast til bekendtgørelsen, mens der i vejledning benyttes begreber som **husstandsindsamling** og **husstandsnær indsamling**, men som ikke nævnes i udkastet til bekendtgørelse. Jf. også bemærkninger under afsnittet om Affaldsbekendtgørelsen.

Der mangler en definition af "husholdning". Hvad er en husholdning, hvilke boligtyper er omfattet? Er sommerhuse og kolonihaver fx omfattet? Der mangler en definition af "restaffald".

Kap. 3 – Klassificering

§ 4 stk. 3 - Her står, at Miljøstyrelsen skal klassificere affald i forbindelse med Miljøstyrelsens tilsyn efter bekendtgørelse om overførsel affald, samt når Miljøstyrelsen er til stede på kommunens tilsyn på virksomheden. Betyder dette, at Miljøstyrelsen overtager klassificering af alt affald? Er det overvejet, hvordan der kompenseres for den viden, der mistes i forhold til, at tilsynet, det indgående kendskab og dialogen med virksomhederne er hos kommunerne?

Kap. 4 om kommunal affaldshåndtering - affaldshierarki

KL anerkender, at afsættet for affaldsbekendtgørelsen er, at den alene omfatter håndtering af affald og ikke forholder sig til affaldsforebyggelse og -minimering. Men EU's affaldsdirektiv og handlingsplan samt den politiske aftale om Klimaplan for en grøn affaldssektor af 16. juni 2020 har fokus på affaldsforebyggelse, direkte genbrug, madspild, bæredygtige produkter m.m., og der er en tæt kobling til den kommunale opgavevaretagelse.

Dato: 7. september 2020

Sags ID: SAG-2020-04427
Dok. ID: 2967081

E-mail: KARS@kl.dk
Direkte: 3370 3990

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 14

KL savner generelt et fokus på fremme af den cirkulære økonomi, herunder mangler der tydelig og entydig stillingtagen til det forøgede behov for sporbarhed i affaldsbekendtgørelsen.

Affaldsforebyggelse er et helt afgørende element i at nå klima- og genanvendelsesmål og bør også indgå i bekendtgørelsens affaldshierarki jf. affaldsrammedirektivets hierarki og Miljøbeskyttelseslovens § 6. Hermed kan indsatsen medtages i de kommende kommunale affaldsplaner. KL ser frem til at modtage de nationale affaldsplaner i høring og indgår gerne i drøftelser af det dilemma, der er i, at kommunerne måles på genanvendelsesprocenter, mens genbrugelige effekter, der udtages af affaldsstrømmen, ikke medtages, men påvirker genanvendelsesprocenten negativt.

Kap 5. om kommunal affaldsplanlægning

I § 16 stk. 1 mangler der oplysninger om det husholdningslignende affald fra erhverv skal indgå i skøn over fremtidige affaldsmængder. Også henkastet affald bør indgå fremadrettet i de kommunale affaldsplaners skøn over fremtidige affaldsmængder.

Kap 6. kommunale affaldsordninger

Madaffald § 20

I bekendtgørelsesudkastet stilles der krav til høj reel genanvendelse af madaffald. Det er en udfordring, da definitionen på genanvendelse ikke omfatter produktion af brændsler. Bioforgasning af madaffald udnyttes til både brændsler og jordforbedring. KL er enige i, at der skal sikres en høj reel genanvendelse af madaffald, men der skal indarbejdes mulighed for innovation af teknologier, som ikke er udbredt i dag.

§ 22 - der er en udfordring vedr. volumen til pap. Hvis hensigten er, at alt inkl. papkasser fra nethandel, indkøb af stort elektronik mm skal indsamles i fast opsamlingsmateriel, kræver det særdeles store beholdere hos husstandene.

§ 23 - Hvis glas skal indsamles i en henteordning (og ikke ved husstanden), betyder det, at der i parcelhusområder skal stå en kube for enden af hver villavej, hvis det er i gåafstand. Ved parcelhuse på landet vil der skulle stå en kube for enden af hver adgangsvej til boligen (hvor postkassen til den enkelte bolig ofte står), for at kunne efterleve bekendtgørelsen. Dette er ikke hensigtsmæssigt, og for parcelhuse både i by og på land, bør det være muligt, at glas kan afleveres på centrale opsamlingssteder, som fx hos den lokale købmand/supermarked.

§ 25 – Der er særlige krav omkring genanvendelse af plastaffald, hvor kommunerne skal sikre mindst 60% reel genanvendelse af plastaffaldet jf. klimaplanen for affald.

Som kommune er det svært at styre, om borgerne putter alt plast i beholderen, hvis det reelt ikke kan genanvendes. Men da kommunerne ikke selv bestemmer, hvad der skal indsamles, fordi det ligger fast i Bilag 6 og ensretningen af affaldsfraktioner, så kan man godt sætte spørgsmålstejn ved, om det er en kommunal opgave at sikre 60%.

Dato: 7. september 2020

Sags ID: SAG-2020-04427
Dok. ID: 2967081

E-mail: KARS@kl.dk
Direkte: 3370 3990

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 14

Dato: 7. september 2020

Sags ID: SAG-2020-04427
Dok. ID: 2967081

E-mail: KARS@kl.dk
Direkte: 3370 3990

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 7 af 14

Det er desuden svært at vurdere, om genanvendelsesprocenten på 60% er realistisk for kommunalt indsamlet affald: Nationale tiltag med øget krav om pant på plastflasker flytter noget af det bedste (mest ensartede, let rengørbare) plast væk fra den kommunale ordning til pantordningen. Producentansvar på emballager kan flytte mere væk? Tilbageordninger kan også fjerne noget af det bedste, hvilket betyder, at kommunerne står tilbage med de dårlige kvaliteter (som ingen vil kendes ved).

Det kan være en fordyrende faktor, hvis hver enkelt kommune skal have dokumentation for egne mængders reelle genanvendelse. Der bør derfor være en mulighed for at benytte generelle tal for anlægget.

Høj reel genanvendelse. Når der indsamles meget brede affaldsfraktioner (og ikke kun emballager), vil noget være af høj kvalitet, og andet i mindre høj kvalitet. Hvor meget skal kommunerne betale for at få rengjort, udsorteret mv. affald af høj kvalitet til høj kvalitetsprodukter (eksempelvis fødevarerplast til fødevarer og byggeplast til byggevarer)?

Afsætningen af plast viser, at det er nærmest umuligt at opnå en genanvendelse på 60% med det marked, der findes pt. Desuden er det yderst svært at følge det konkrete affald på de udenlandske behandlingsanlæg, da det lokale plast blandes med plast fra andre lande, som ofte er dårligere sorteret end det danske. De tal, der opgives fra modtageanlæggene, er således et gennemsnitstal for de modtagne mængder på anlægget. Det er urealistisk, at der skal være batchkørsel på de enkelte læs, så det konkrete affald kan følges.

Hvordan skal kommunerne sikre 60% reel genanvendelse, når plasten først er afsat til private anlæg med flere anlæg i afsætningskæden? KL forventer, at der skabes sammenhæng mellem ret og pligt i arbejdet, så de aktører, der har retten til behandling af affaldet, også får pligten til at dokumentere genanvendelsesprocenten.

§ 26 Der findes endnu ikke indenlandske behandlingsmuligheder for mad- og drikkekartonaffald, KL forudsætter at der tilvejebringes teknologi, der kan sikre behandlingen af mad- og drikkekartonaffald. Der er behov for samarbejde om at finde fælles løsninger på udfordringer med at finde den bedste behandlingsmetode, der sikrer høj reel genanvendelse.

Opmærksomheden skal henledes på, at der kun er genanvendelse af fibre fra kartonen, hvorimod plasten eller metallet på indersiden ikke genanvendes, men brændes eller måske alternativt deponeres afhængigt af modtageanlæg/-land. Det bliver derfor svært for kommunerne at sikre en høj reel genanvendelse på andet end kartonens papdel.

§ 27 - det er ikke hensigtsmæssigt, at der skal være en henteordning for småt elektronik på op til ½ meter. Så stort elektronik vil ikke kunne være i en miljøkasse (som der lægges op til som ny ordning for farligt affald inkl. batterier og elektronik). Så store emner vil heller ikke kunne indsamles som "poser på låget", som er et andet forslag til indsamling. Dimensionen på

småt elektronik i henteordning bør ikke være større end, det der kan placeres i en lille frysepose.

§ 28: Tekstiler

Det er i § 28 anført, at kommunerne skal etablere en henteordning for tekstilaffald fra husholdningerne, og at kommunerne skal sikre, at det indsamlede tekstilaffald forberedes med henblik på genbrug eller sikres en høj reel genanvendelse. Der findes i dag ikke pt. et særligt stort marked for genanvendeligt tekstilaffald – hverken i Danmark eller i resten af Europa. Det er hovedsageligt de genbrugelige tekstiler, som i dag kan afsættes. Det synes derfor vanskeligt for kommunerne allerede fra den 1. januar 2022 at kunne sikre en høj reel genanvendelse af den del af de brugte tekstiler, som ikke kan genbruges. Der er behov for samarbejder, der kan sikre reel høj genanvendelse af tekstiler.

Der mangler henvisning til og beskrivelse af fraktionen i bilag 6 (jf. § 43). Det kan således være vanskeligt at definere fraktionen. Er det:

- Alle "tekstiler"
- Brugbart tøj"
- Sko
- Læder
- Kunststof (er en fleece-trøje = plast eller tekstil)
- En olieklud eller er det farligt affald?

Generelt spørgsmål til, at det skal være en henteordning: Der er behov for præcisering af, at kravet om en henteordning kan være en del af en (tilkalde) storskraldsordning? Det kunne være på områderne metal (som er storskrald) og glas (som er storskrald – og egnet til genbrug(!) fremfor genanvendelse).

Øvrige bemærkninger til tekstiler:

- Udlevering af mindre sække med tryk på kan være et alternativ til at skulle have ekstra materiel ud til husstandene
- Tekstilaffald genereres ofte ved større oprydning og vil for det meste kræve store sække.
- Svært at finde afsætningskanal til tekstil – derfor må det forventes, at der i perioder ikke er et marked for afsætningen, hvilket betyder, at tekstilaffaldet alligevel skal sendes til forbrænding
- Markedet har brug for, at tekstil bliver sorteret mere op (fx i syntetiske tekstiler osv.), men det kan blive svært, når kommunerne ikke selv må have sorteringsanlæg.

§ 29: Haveaffald

Det er uklart, hvad der menes med § 29. Skal indsamlingsordningen for haveaffald tilrettelægges som en henteordning, eller er der tale om en bringeordning, eller må kommunen selv vælge? Kan grenene i haveaffald ikke længere betragtes som biobrændsel? Skal grene og træer medregnes i den reelle genanvendelse?

Betyder det, at haveaffald ikke længere kan benyttes til biobrændsel? I Ressource-strategien var det et mål, at 25% af haveaffaldet blev energiodnyttet. I "Danmark uden affald - Ressourceplan for affaldshåndtering 2013-2018", står der "Det forventes, at 25 % af haveaffaldet energiodnyttes ved forbrænding eller bioforgasning i 2018.

Dato: 7. september 2020

Sags ID: SAG-2020-04427
Dok. ID: 2967081

E-mail: KARS@kl.dk
Direkte: 3370 3990

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 8 af 14

..... Dette forventes øget i 2024, såfremt man fortsætter samme indsats som frem mod 2018.”

Særskilt indsamling af affald og undtagelser hertil

Generelt står der i affaldsrammedirektivet, at kombineret indsamling er ok, hvis det ikke forringer kvaliteten, og hvis det er økonomisk forsvarligt mv. Umiddelbart vil det give mening at bevare disse frihedsgrader, fremfor at bekendtgørelsen skal begrænse mulighederne, som det sker i §§37-42. Der lægges op til detailregulering i flere af bestemmelserne, hvilket må siges at være overimplementering af EU-reglerne.

Bestemmelserne bør omformuleres, så der gives mere rum til at kunne tilpasse lokale forhold i forhold til, om ordningen er husstandsindsamling, husstandsnær indsamling eller bringeordning.

I bestemmelserne listes der, hvilke typer affald der fortsat må indsamles kombineret. KL bifalder, at der fortsat er mulighed for at indsamle flere typer affald sammen. Nogle kommuner har påpeget, at de fortsat er ærgerlige over, at MGP (metal, glas, plast) -indsamlingsordning ikke er mulig. De mener at kunne dokumentere en stort set lige så høj genanvendelsesprocent for det indsamlede her, som hvis det var kildesorteret. Og ligeledes kan de påvise en stor stigning i mængderne indsamlet, kontra da kommunen indsamlede i kuber (glas). Det er desuden forbundet med en stor økonomisk udgift at skulle indkøbe flere beholdere og indsamle beholderne oftere. Ligeledes forbundet med stor økonomisk udgift at anlægge flere nedgravede affaldsstationer, ligesom det kan blive svært at finde arealer i byrummet til det. Ved MGP-løsningen havde teknologien i eftersorteringen løst dette, ligesom teknologiudviklingen løbende havde kunne optimeret genanvendelsen.

§ 32 læses, så det er op til indsamleren, om materialerne indsamles mhp. genanvendelse eller genbrug.

§ 36 - Den nye beskrivelse kriminaliserer, at borgerne laver snobrød i haven over bål/på bålsteder, og at eksempelvis spejdere har lejrål og laver bålmad. Til begge formål anvendes typisk grene/træ i form af haveaffald.

§ 37 til 42 - der bør tilføjes i bekendtgørelsen, at der er mulighed for optisk sortering, så der er hjemmel i bekendtgørelsen til indsamlingen. Det er beskrevet i begge vejledninger, men fremgår ikke af bekendtgørelsen.

§ 45 - det er ikke hensigtsmæssigt, at piktogrammerne indgår som bilag til bekendtgørelsen. De bør udelukkende være med i vejledningen. Det er ikke hensigtsmæssigt, at bekendtgørelsen skal ændres for at kunne justere de enkelte piktogrammer.

Piktogrammerne og sammensætningen af forskelle affaldstyper (fx papir/pap sammen) skal let kunne justeres. Desuden vil der komme nye affaldstyper, som kommunerne ønsker at tage ud af en affaldsstrøm fx bleer eller klinker.

§ 48: Hvorfor skal kommunalbestyrelsen jf. §48 kunne bestemme, at det er tilladt for gartnerier, ansvarlige for naturplejeaktiviteter m.v. at afbrænde eget haveaffald, parkaffald og haveaffaldslignende affald af på lokaliteten, hvor

Dato: 7. september 2020

Sags ID: SAG-2020-04427
Dok. ID: 2967081

E-mail: KARS@kl.dk
Direkte: 3370 3990

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 9 af 14

affaldet er frembragt, når vi skal indsamle og genanvende så meget haveaffald som muligt. Det er jo ikke længere tilladt for borgere og grundejere at afbrænde haveaffald af i perioden 1. december til 1. marts (gælder dog ikke i byzone og i sommerhusområder).

Ny opgørelsesmetode og dokumentation for reel genanvendelse af husholdningsaffald og husholdslignende affald

I udkast til bekendtgørelse for affald indføres et ny dokumentationskrav i affaldets afsætningskæde for reelt genanvendte mængder. Der er fortolkningsmuligheder på definitionen "reel genanvendelse", hvilket ikke viser en klar målsætning om, hvordan den cirkulære affaldsstrategi kan opnås, og hvorvidt det tilstræbes at opnå høj procentvis eller høj kvalitetsmæssig genanvendelse især på plastfraktionerne.

Hvordan skal den reelle genanvendelse beregnes på kommuneniveau?

Hvilke specifikke informationer fra behandlingsanlæg i første og andet led af genanvendelsesprocessen for fx plast skal kommunen stille krav om at få udleveret? I praksis betyder det, at behandlingsanlæggene skal køre kommunernes plast i separate partier, og at anlæggene får data og kan videregive dem om den yderligere oparbejdelse fra 2. led.

KL finder det yderst vanskeligt at få dokumenteret denne proces, da værdikæden er lang, og sortering og behandling sker i forskellige faser deri.

Desuden er det vigtigt, at det ikke kun er et mål at opnå "høje" genanvendelsesprocenter, det er mindst lige så vigtigt at sikre en så **høj kvalitet**, at det sikres, at affaldet bliver til ressourcer, som kan indgå i det cirkulære kredsløb. Genanvendelsen skal være af høj værdig ud fra kriterier om livscyklus, cirkularitet, bæredygtighed, miljøresultat mv.

Det går igen for flere fraktioner – og kommer i praksis nok til at gælde for alle fraktioner, kommunen afsætter – at "Kommunalbestyrelsen skal sikre en høj reel genanvendelse af det indsamlede".

Høj = Kan både henvise til mængde og kvalitet. Men brugt i denne sammenhæng belønnes det ikke at afsætte til en behandler, der udnytter affaldet bedre miljømæssigt end en anden. For det er jo acceptabelt, hvis blot genanvendelsen mht. vægt og/eller volumen er "høj".

Et forslag kunne derfor være at ændre formuleringen til: Kommunalbestyrelsen skal sikre en mængdemæssigt høj og miljømæssigt højværdig genanvendelse.

Et grundlæggende spørgsmål kunne være, hvorfor det er kommunerne, der skal stå på mål for at sikre en høj reel genanvendelse. Det må i høj grad skulle være aftagerne og deres kunder, der skal forpligtes.

Der er således en række udfordringer med dokumentation af høj reel genanvendelse. Det er vanskeligt at opfylde, når det er uklart, hvordan kommunens forpligtigelse skal tage form. Hvilke muligheder for håndhævelse har kommunen? KL savner en langt mere klar beskrivelse af, hvor og hvordan ansvaret er placeret.

Dato: 7. september 2020

Sags ID: SAG-2020-04427
Dok. ID: 2967081

E-mail: KARS@kl.dk
Direkte: 3370 3990

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 10 af 14

Dato: 7. september 2020

Sags ID: SAG-2020-04427
Dok. ID: 2967081

E-mail: KARS@kl.dk
Direkte: 3370 3990

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 11 af 14

§ 32 indsamlingsordning for storskrald

Der mangler definition af, hvad der er storskrald. KL gør opmærksom på, at de i bekendtgørelsesteksten angivne krav til dokumentation kan synes administrativt tunge for den eller de virksomheder, som skal håndtere storskraldet, herunder opføre, hvor meget af affaldet der reelt er blevet forberedt

med henblik på genbrug eller genanvendt. Ofte vil der være tale om møbler eller andre større emner, som skal håndteres enkeltvist. Af hensyn til både kommunen og de omfattede virksomheder bør det konkretiseres, hvad dokumentationen skal indeholde for at være tilstrækkelig.

Genanvendeligt erhvervsaffald

Det er kommunernes vurdering, at piktogrammerne for sortering kan være overforsimplede for erhvervsaffald og bør være tilpasset mere specifikt til de affaldsfraktioner, som er virksomhedsspecifikke. Det anbefales, at man i dialog med virksomhederne laver en tilpasset sorteringsordning, der både tilgodeser virksomhedens størrelse, affaldsmængder og -typer.

Kap. 8 Frivillige tilbagetagningsordninger

§ 54, stk. 3. - umuliggør producentansvaret muligheden for at etablere tilbagetagningsordninger, som fx de eksisterende ordninger hos Nespresso og Matas, som tilbagetager egne emballager?

Kap. 10 Særlige regler om farligt affald fra virksomheder

KL er uforstående overfor, at anmeldelsen af farligt affald er taget ud af bekendtgørelsen. Hænger det sammen med ændringen i affaldsdata bekendtgørelsen?

Kap. 11 Bygge- og anlægsaffald

KL bifalder formålet med de foreslåede ændringer i affaldsbekendtgørelsens kapitel 11, som har til formål at sikre øget sporbarhed for bygge- og anlægsaffaldet. Det er meget positivt, at flere udfordringer ved den gældende bekendtgørelse er blevet løst samtidig med, at vigtige krav fortsat står i bekendtgørelsen, herunder: at screeningen er bibeholdt i udkastets § 67, stk. og nu pligt til at screene og kortlægge for alle miljøproblematiske stoffer

– ikke alene for PCB. Det betyder, at kommunerne ikke længere skal henvise til indirekte hjemler.

I den forbindelse bifalder vi også fjernelse af 10m²-reglen, som har været svær at arbejde med, og at henvisning til PCB-perioden er slettet, og der henvises i udkastet ikke til perioder, hvor miljøproblematiske stoffer har været anvendt i byggeriet.

Kommunalbestyrelsen skal jf. §72 tildele byggeanmeldelsen et unikt løbenummer senest to uger efter, at anmeldelsen er indgivet, og underrette bygherren herom. Kan det komme til at volde problemer i de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen jf. §69 stk. 2 skal tilbyde bygherren at indgive anmeldelsen skriftligt, og dermed ikke via den digitale selvbetjening? Systemet skal være forberedt til at kunne generere en papirversion med løbenummer.

Det fremgår af §75, at affaldsmottageren senest 4 uger efter, at affaldsmottageren har modtaget hele affaldsmængden, skal indberette digitalt til kommunen. Det kræver et fælles nationalt system. Vores deponeringsanlæg vil sandsynligvis også være underlagt reglerne om indberetning af deponeringsegnet byggeaffald digitalt til kommunalbestyrelsen, selvom vi i dag ikke modtager deponeringsegnet byggeaffald fra andre kommuner end fra vores egen kommune?

System til dette skal være implementeret fra 1. januar 2021, hvor Affaldsbekendtgørelsen træder i kraft. Det er en kort frist, som med rimelighed kan forlænges med ½ år til 1. juli 2021.

Desuden bør det præciseres i Affaldsbekendtgørelsens §75, at indberetningspligten ikke gælder for genbrugspladser, hvis det er Miljøstyrelsens hensigt med bekendtgørelsen?

I bilag 7 foreslås yderligere følgende punkter tilføjet listen over, hvilke oplysninger der som minimum skal angives i anmeldelsen:

- Navn og adresse på den, som har udført anmeldelsen
- Navn, adresse og CVR-nr. på entreprenør/underentreprenør
- De forventede affaldsmængder og typer- for det samlede projekt fordelt på EAK-koder underopdelt i affaldsfraktioner med reference til eventuelle prøvenumre i kortlægningsrapport.
- Et afsnit med "Direkte genbrugelige materialer" (disse materialer ikke er omfattet af affaldsbegrebet, men oplysningerne er gode at have ifm. vurderingen af, om der er redegjort for alt bygningsaffaldet i projektet).
- Oplysninger om fuldmagt i de tilfælde, at bygherre overgiver ansvaret for anmeldelsen til 3 part.

Bekendtgørelse om affalddatasystemet

Generelle bemærkninger

Der savnes en vejledning til affalddatabekendtgørelsen, så der kan sikres en fælles forståelse af bekendtgørelsesteksten.

Der er lagt op til særlige regler for farligt affald, hvilket vil hjælpe kommunerne i tilsynsarbejdet. Der skal bl.a. indberettes data om, hvem der transporterer affaldet, samt evt. forhandlere og mæglere. Desuden er der indlagt et kvalitetstjek ved affaldsproducenten, affaldstransportøren, forhandlere og mæglere jf. § 12.

KL anbefaler, at Affalddatasystemet og Affaldsregistret administreres af samme myndighed, da det vurderes at kunne give synergi. Det opleves, at virksomheder, som er registreret i affaldsregistret, ikke har den nødvendige miljøgodkendelse til de aktiviteter, som de indberetter.

Specifikke bemærkninger

§ 5, stk. 3 – bekendtgørelsen kan fortolkes sådan, at det fortsat er virksomheden, som frembringer affald, der skal indberette affald, som eksporteres. Betyder det, at når en kommune afsætter metal til en privat virksomhed (fx HJ Hansen), som samler det med metal fra mange andre leverandører, så er det kommunen, som skal sikre indberetning for den del

Dato: 7. september 2020

Sags ID: SAG-2020-04427
Dok. ID: 2967081

E-mail: KARS@kl.dk
Direkte: 3370 3990

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 12 af 14

af metallet, som kommer fra den pågældende kommune? Det betyder, at kommunen fra modtagevirksomheden skal have oplysning om, hvor stor del af det afleverede metal fra den eksakte kommune, der eksporteres.

§ 7, stk. 1 – affald, der modtages med henblik på forberedelse til genbrug, skal indberettes. Her mangler i høj grad en vejledning, som beskriver, hvordan denne type ressource skal opgøres. Skal der fx tælles antal koper, sofaer mm, skal det vejes, opgøres i volumen eller laves omregningsfaktorer for hver enkelt fraktion? Hvis der skal ske ensretning i alle kommuner og led, skal der være en national metode til, hvordan det opgøres.

§ 7, stk. 8 - I affaldsbekendtgørelsens § 48 har kommunalbestyrelsen mulighed for at give gartnerier og naturplejeaktiviteter mulighed for at afbrænde eget haveaffald på egen matrikel. Der bør være samme formulering i affaldsdatabekendtgørelsen, der, som det står nu, giver indtryk af, at alle virksomheder frit kan afbrænde deres haveaffald.

§ 8, stk. 2 - Indberetningen er ændret fra, at det er der, hvor affald er *indsamlet*, til at det er der, hvor affald er *modtaget*. Det er meget svært at læse, hvilken betydning det får for indberetningen. Igen vil en vejledning kunne hjælpe på ens forståelse af bekendtgørelsesteksten.

§ 10, stk. 2 - Datoen for de færdige data bør ligge tidligere på året, da kommunerne laver regnskaber og miljøredegørelser i løbet af foråret. Data skal indgå i disse dokumenter og kan ikke baseres på data, der er to år gamle. Kommunerne skal derfor lave en parallelopgørelse for at kunne levere data fra det foregående år til disse regnskaber. Desuden bliver det svært at opfylde datoen den 31. juni, når der kun er 30 dage i juni.

Bilag 2

Sætningen " Såfremt det indberettede affald stammer fra såvel husholdninger som erhverv, idet husholdningsaffald og erhvervsaffald er blandet sammen ved en forbehandling, anvendes E-kode ved indberetning". Hvordan skal det forstås? Det er i modstrid med den foregående sætning, hvor det skal indberettes som H-affald.

Vejledninger om sortering og til indsamling af husholdningsaffald

Kommunerne kan ikke benytte vejledninger til at håndhæve efter, da en vejledning er frivillig. Derfor kan undre, at der rigtig mange steder står *skal*. En vejledning bruges til at uddybe og forklare reglerne inden for forskellige områder og henviser til love og bekendtgørelserne.

Vejledningen for indsamlingsordninger finder KL meget detaljeret, idet der fastlægges meget snævre rammer for indsamlingsordningerne uden at tage højde for lokale forskelle.

Vejledning om sorteringskriterier (og piktogrammer) bifalder KL. Det er positivt, at den nu indføres i hele landet. KL anbefaler, at vejledningen indgår i en digital platform, og der kommer fokus på målgruppen. Der er

Dato: 7. september 2020

Sags ID: SAG-2020-04427
Dok. ID: 2967081

E-mail: KARS@kl.dk
Direkte: 3370 3990

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 13 af 14

behov for vejledning til kommuner, og der er behov for vejledning og kommunikation og information til borgere og virksomheder. Derfor bør der udvikles en samlet digital platform, som også kan trække på relevant information om affaldsdata og behandlingen af borgernes og virksomhedernes affald.

Dato: 7. september 2020

Sags ID: SAG-2020-04427
Dok. ID: 2967081

E-mail: KARS@kl.dk
Direkte: 3370 3990

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 14 af 14